

TRANSPORT GOLUBOVA U SPECIJALNIM KAMIONIMA

Drage sportske prijateljice i sportski prijatelji

Većina naših uzgajivača iz godine u godinu prisiljena je, zbog velike brige za ptice grabljivice u Europi, držati svoje golubove i do pola godine zatvorene. Mnogi sportski prijatelji zbog pomanjkanja prostora ne mogu sagraditi volijere. Ali, i pored raspolaganja volijerom možemo govoriti o apsolutnom nedostatku treninga. Do prvih predletova uzgajivač ima malo vremena. Tako se događa da dio relativno neiskusnih godišnjaka u travnju i svibnju dolaze u boksove kamiona. To dovodi kod golubova do stresa sa svim poznatim posljedicama.

Kao i kod sportaša i kod golubova muskulatura mora biti elastična, a nikako kruta.

O problematici prekomjerne kiseline u mišićima i pucanju finih mišićnih vlakana zbog pomanjkanja treninga pisali su već naši stručnjaci i činit će to svake godine jer se pogreške nažalost ponavljaju. Kao i kod sportaša i kod golubova muskulatura mora biti elastična, a ne kruta.

Trening i raspolaganje dovoljnim prostorom, kisikom i vodom u boksovima za prijevoz u pripremi letnog programa 2008. godine hitna je potreba.

U mnogim RV-ima ovoj se problematici poklanja pozornost. Kao pozitivne primjere želim spomenuti transportnu i letačku udrugu Minden und Umgebung kao i transportnu udrugu Berlin Süd-Ost i Wusterhausen/Berlin. Ovi RV-i već vrlo obzirno pripremaju mlade golubove za vožnju u kamionu, tako da naviknuti na kamion već kao mladi golubovi s manje stresa odrađuju uspješno letove za mlade golubove.

Transporti golubova listonoša od velike su idealne i materijalne vrijednosti.

Iz tih razloga treba hitno zahtijevati smjernice za prijevoz golubova listonoša, prilagođene današnjim uvjetima. Utjecaji promjene klime u Europi i time prisutni nepravilni ciklusi hladnoće, vrućine, oluje, kiše i olujnih fronti zahtijevaju više nego ikada od voditelja letova, vozača i pratitelja više znanja i svijesti o odgovornosti za skrb o golubovima za vrijeme transporta do mjesta puštanja.

Savezna vlada još nije donijela novu odredbu o zaštiti životinja za vrijeme transporta. Više stručnih spoznaja o toj problematici ima u Njemačkom savezu uzgajivača golubova listonoša. Na osnovi Zakona o zaštiti životinja, koji je 5. siječnja 2007. godine na snagu stavio Odredbu Europske unije o transportu i zaštiti životinja prilikom transporta, kao vodilju Zapadnoeuropskoj konfederaciji za primjeren prijevoz golubova listonoša, na kojoj je radio i naš predsjednik Horst Menzel, i znanstvenih istraživanja nizozemskog Istraživačkog centra u Wageningenu o transportu golubova u boksovima kamiona, predlažem da se već od 15. travnja 2008. godine te odredbe uzmu u obzir, te da se posebne mjere pojedinih RV-a još više usavrše.

Za dobrobit naših vrijednih i visoko motiviranih golubova moramo sve učiniti da stvorimo idealne transportne uvjete.

Za transport naših golubova sljedeće odredbe treba prihvatiti kao hitne preporuke:

Tehnički uvjeti

Kamioni s boksovima (stari i novi) moraju biti uređeni, pokretani i pripremljeni tako da se spriječi svaka patnja i povređivanje golubova prilikom utovara, prijevoza, hranjenja i napajanja, te puštanja.

Postojeća specijalna vozila za prijevoz golubova moraju ispunjavati sljedeće minimalne uvjete:

- vozila moraju biti službeno odobrena, osigurana i sigurna u smislu ____
- zatvorene površine vozila (krov, prednja i zadnja strana) moraju biti zatvorene prema odgovarajućim tehničkim propisima za transport životinja i s vanjske strane obojene svijetlom bojom.
- mora postojati uređaj za dovod zraka koji može funkcionirati i kada je motor ugašen (prinudna ventilacija).
- ovisno o vremenu, za vrijeme stajanja, mora biti moguća i poprečna ventilacija.
- u prostoru za boksove mora biti prirodno svjetlo koje dolazi kroz pleksi-staklo i osvijetljenje sijalicama na struju iz akumulatora.
- vozila moraju imati dnevnik i tahograf.
- vozilo treba nedvosmisleno obilježiti (ime RV-a, letačke udruge, transportnog udruženja).
- u opremu spada spremnik za vodu dovoljnog kapaciteta sa hidrauličnom crpkom, kao i žljebovi za vodu i hranu koji se lagano čiste.
- odvodni sustav mora omogućavati brzo i higijensko pražnjenje žljebova nakon svakog napajanja.
- zbog mogućnosti kontrole temperature u unutrašnjem prostoru kamiona mora imati odgovarajući instrument koji se očitava izvana.
- na podovima boksova mora biti neklizajuća i upijajuća prostirka (valoviti karton) koji se nakon transporta uklanja.
- svi dijelovi boksova moraju biti izvedeni tako da ne može doći do ozljeđivanja niti golubova niti poslužitelja.

Poslužitelji

Samo obučeni i dozvoljeni prijevoznici, uključujući vozača i osobu za zbrinjavanje golubova, smiju voditi vozilo za prijevoz golubova. Vozač i suvozač (osoba za zbrinjavanje golubova) su jednako obučeni i odgovorni za skrb o golubovima.

Od početka vožnje pa do mjesta puštanja vozač i pratilac golubova ponašaju se prema uputama voditelja leta. Samo je voditelj leta ovlašten vozaču i pratiocu davati uputstva.

Uputstvo za rukovanje

Svaki transporter, ovisno o tipu, treba imati upute za rukovanje. Uputama treba obuhvatiti naročito klimatske potrebe, kao što je kontrola unutrašnje temperature, dovođenje i odvođenje zraka, određivanje stanki i davanje vode nakon vožnje od maksimalno 6 sati. U uputi su opisani svi postupci zbrinjavanja golubova za vrijeme transporta do starta golubova.

U slučaju potrebe drugog noćenja i ta mogućnost treba biti predviđena u uputama (uključujući davanje hrane, mjerenje unutrašnje temperature i drugo). Treba voditi tahograf i dnevnik.

Napučenost (prostor potreban po golubu)

Višegodišnja naučna istraživanja i mjerenja golubova u transportu pokazuju da dobro osjećanje i forma golubova u masi opada ako je prostor po golubu, koji ima na raspolaganju, bio ograničen. Kod golubova koji u kamionu ne piju vodu doći će do povišenja topline i

gubitka težine što može dovesti do isušavanja opasnog po život. Ova činjenica može biti upravo sudbina mladih i jednogodišnjih golubova.

Stres, ozljede od međusobnog ključanja i porast unutrašnje temperature do škodljivog područja od 29° - 35° C isto su tako uzroci gubitka golubova kada potrebna površina po golubu u boksu nije osigurana. Većina sportskih prijatelja to zna. Iz tih poznatih razloga natjecateljska sezona 2008. godine mora početi s još većim obzirom.

Obveza pripreme

Stari golubovi svakog uzgajivača koji prema planu leta trebaju sudjelovati moraju biti zdravi, cijepljeni i korektno prijavljeni, razvrstani prema spolu. Godišnjaci moraju obvezo sudjelovati na predletovima.

Za mlade golubove u mnogim RV-ima pokazao se korisnim trening navikavanja na boksove s malih udaljenosti i s ograničenim brojem golubova u boksu (15-17 golubova). Mladi golubovi tako uče doći brže do životno važne vode u kamionu, imaju manji stres i stvaraju veću sigurnost kao prednost u natjecanju. (Stres je također negativan faktor koji na mnogim mjestima uzrokuje izbijanje «bolesti mladih golubova»).

Obuke

U obvezi predsjedništva RV-a je provođenje godišnjih obuka i razmjena iskustava starih i novih vozača, suvozača i pratilaca.

Glavne teme trebaju biti:

- Zakon o zaštiti životinja
- Odredbe o prijevozu golubova
- Naputak za korektan transport golubova listonoša Zapadnoeuropske federacije
- Upute za postupke tijekom transporta i puštanja golubova
- Razmjena iskustava i primjera u svezi nastupa nepredviđenih situacija.

Zaključak

Upute za transport u svrhu dobrog osjećanja naših golubova listonoša nisu nikakva dogma. To su upute za korektno postupanje sa golubovima listonošama u transportu od mjesta pakovanja do mjesta puštanja

Te upute ne sprječavaju niti jedan RV da provede i specijalne mjere za poboljšanje uvjeta transporta golubova.

U trećoj dekadi mjeseca travnja i u svibnju treba imati još više obzira za ovu problematiku u natjecanju da se u lipnju i srpnju broj golubova ne bi značajno smanjio.

Posljedice promjene klime zahtijevaju obradu varijabli koje su ovisne o vremenu.

U našem natjecateljskom planu nije na prvom mjestu plan natjecanja već poštena prilika golubovima da se na dan puštanja vrate svojoj kući.

«Die Brieftaube» Nr. 11/2008.

Autor: Werner Damerow, član predsjedništva

Preveo s njemačkog: Darko Almaši

Pakrac, 24.03.2008.